

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

DOPOLNILNA DEJAVNOST NA KMETIJI

Kmetijska svetovalna služba Sežana
Srečko Horvat, dipl.inž.zoot.
031 666 143
srecko.horvat@go.kgzs.si

Sežana, 2017

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Pravna podlaga

- **Zakon o kmetijstvu** (Ur. list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15 – Zkme-1).
- **Uredba o dopolnilnih dejavnosti na kmetiji** (Ur. list RS, št.57/15), velja od 15. 8. 2015.

Določbe Zakona o kmetijstvu

- Posamezna **vrsta dopolnilne dejavnosti se ne sme opravljati**, če je nosilec ali član kmetije **samostojni podjetnik posameznik**, registriran za istovrstno dejavnost ali, da ima **večinski delež v pravni osebi**, registrirani za istovrstno dejavnost.

Če ima s.p. za prodajo kmetijskih pridelkov, ne more imeti dopolnilne dejavnosti prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov.

- Letni dohodek** iz dopolnilnih dejavnosti **ne sme presegati 3 povprečnih letnih plač (5 na OMD)** na zaposlenega v RS preteklem letu.

Izračun: $1.578,78 \times 12 = 18.945,36$ EUR
3 povp. letne plače: 56.836,08 EUR
5 povp. letnih plač: 94.726,80 EUR

Določbe Zakona o kmetijstvu

- Ločena evidenca prihodkov iz dopolnilne dejavnosti se mora voditi od 1. 1. 2015 dalje. Nosilec dopolnilne dejavnosti mora podatke vsako leto sporočiti na UE do **30. junija**.

Določbe Zakona o kmetijstvu

- Na kmetiji se lahko opravlja več dopolnilnih dejavnosti, za isto vrsto dopolnilne dejavnosti se določi samo **en nosilec**.
- Nosilec dopolnilne dejavnosti je lahko **nosilec kmetije ali član kmetije, ki ima soglasje nosilca**. En član kmetije ima lahko več dopolnilnih dejavnosti.
- Če gre za dopolnilno dejavnost **domače umetne obrti**, se dovoljenje izda z upoštevanjem strokovnega mnenja zbornice, ki zastopa obrtnike.
- Če gre za dopolnilne dejavnosti, ki so živilske dejavnosti, se dovoljenje izda, če je nosilec dopolnilne dejavnosti vpisan v **register živilskih obratov**.

Določbe Zakona o kmetijstvu

- V Zakonu o gostinstvu v prvem odstavku 15. člena preneha veljati besedilo „ali pa na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe“.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVA GORICA

Uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji

- Določa **skupine in vrste dopolnilnih dejavnosti** (po SKD), njihove **značilnosti** in **obseg**.
- **Vsebinske vloge** za pridobitev dovoljenja.
- **Vpis v register** kmetijskih gospodarstev.
- Podrobnejše **pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti** .
- **Nadzor in sankcije** za kršitve.

Lastni izdelek – izdelek izdelan iz lastne surovine, pridelane na kmetiji ali iz surovine, ki se lahko dokupi in predelane na tej kmetiji ali drugem registriranem obratu.

Če se postopek predelave izvede na drugem registriranem obratu, se končni izdelek lahko deklarira kot lastni, mora pa kmetija imeti dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti – predelava. S tem se omogoča predelavo v obratih, ki niso na kmetiji, kot na primer stiskanje olja v obratu, ki je registriran kot s.p. ali predelava v skupnih obratovalnicah.

Opravljanje dopolnilne dejavnosti - Poleg nosilca jo lahko izvajajo tudi člani, zaposleni in druge osebe (upokojenci, študentje...).

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje dopolnilnih dejavnosti

- Kmetija mora imeti v uporabi vsaj **1 ha primerljivih kmetijskih površin** (za dejavnosti vezano na čebelarstvo je pogoj samo **najmanj 10 čebeljih družin**)
- Za predelavo gozdnih lesnih sortimentov, proizvodnjo energije iz lesne biomase ter predelavo gozdnih sadežev dodatno **6 ha gozda**, za domačo suhorobarsko galanterijo pa **2 ha gozda**
- Za predelavo zelišč in dišavnic mora imeti kmetija najmanj **0,02 ha površin** z zelišči ali dišavnicami.

- Za predelavo primarnih kmetijskih pridelkov in zelišč, prodaja pridelkov in izdelkov s kmetij oz. turizem na kmetiji mora nosilec pred oddajo vloge za izdajo dovoljenja v predpisanem roku vložiti **zbirno vlogo**. V primeru, da je ni vložil, izpolni obrazec s podatki o vrstah kmetijskih rastlin v pridelavi in ga odda ob vlogi na UE .

Sezonsko opravljanje dopolnilne dejavnosti

- Dopolnilna dejavnost na kmetiji se opravlja za nedoločen čas, v primeru opravljanja sezonske dopolnilne dejavnosti se lahko opravlja največ šest mesecev neprekinjeno.

Takšna dejavnost je npr. pluženja snega.

Prispevki za socialno zavarovanje se poravnajo le za mesece dejanskega opravljanja. Lahko se opravlja le v mesecih, navedenih v dovoljenju.

Prodaja izdelkov se lahko izvaja le v tem obdobju.

Vloga za izdajo dovoljenja na UE

- Ime in priimek
- Kontaktni podatki
- Lokacija opravljanja dopolnilne dejavnosti
- Vrsta dopolnilne dejavnosti
- Časovno obdobje
- Soglasje nosilca
- Če je potrebno tudi: potrdilo o ustrezni izobrazbi, vpisu v register živilskih obratov ali mnenje obrtne zbornice.

Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

- Kmetija mora pridelati najmanj 50 % količin lastnih surovin v izdelku, do 50 % količin surovin lahko dokupi z drugih kmetij
- Izven kmetij je dovoljen nakup embalaže in tehnoloških surovin v skladu z recepturo.
- V tekočem letu je potrebno vložiti zbirno vlogo oz. mora biti vpisan v register čebelnjakov .
- Izjemi: pri predelavi zelišč, proizvodnji eteričnih olj (v uporabi najmanj 0,02 ha zelišč) in predelavi gozdnih sadežev ni potrebno zagotoviti 50 % lastnih surovin.
- Dejavnost se opravlja na naslovu kmetije ali na naslovu nosilca kmetije ali v drugem registriranem obratu.

Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

- Proizvodnja moke ...
- Peka kruha in potic ter peciva in slaščic...
- Proizvodnja testenin...
- Kandiranje sadežev...
- Proizvodnja rastlinskega olja.
- Predelava krompirja...
- Predelava sadja in zelenjave...
- Zakol živali in predelava mesa...
- Predelava mleka...
- Predelava medu...
- Predelava zelišč, dišavnic, gozdnih sadežev, ...
- Proizvodnja piva...
- Pečenje kostanja, koruze,...
- Predelava volne,...

Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

- Ni potrebno dodatno dovoljenje za dopolnilno dejavnost prodaja.
- Na **vidnem mestu** mora biti označeno, da so izdelki s kmetije nosilca

Izdelki se lahko prodajajo trgovcem na drobno, institucijam in drugim kupcem. Možna je tudi spletna prodaja z upoštevanjem določil predpisa s področja varstva potrošnikov.

- Pri prodaji je treba izdajati račune, od 1. 1. 2016 z uporabo elektronske naprave, razen v primeru majhnih količin opredeljenih v novi zakonodaji.

Pri prodaji na kmetiji s stališča zakonodaje na področju varne hrane ni potrebno imeti posebnih ločenih prostorov namenjenih prodaji teh živil. Pomembno je, da so živila do prodaje ustrezno skladiščena, da je preprečena navzkrižna kontaminacija, da so živila ustrezno embalirana in označena.

Predelava gozdnih lesnih sortimentov

- Izdelava lesnih briketov in pelet, izdelava lesene embalaže, izdelki iz lesa, drva iz kupljenih gozdno lesnih sortimentov.
- Lastne surovine morajo obsegati **najmanj 20 % količine potrebnih surovin**, člani kmetije morajo imeti v **lasti vsaj 6 ha gozda**.
- Dejavnost izdelave drv iz kupljenih gozdnih lesnih sortimentov in izdelava lesnih sekancev v predelovalnem obratu ali za proizvodnjo energije iz kupljenih gozdnih lesnih sortimentov - usklajeno z Zakonom o gozdovih ter SKD.
- Za drva in sekance iz lastnega gozda za proizvodnjo energije **ni potrebno dovoljenje** za opravljanje dopolnilnih dejavnosti.
- Poreklo in količina **se dokazuje** s prejetimi računi in z evidencami ali z drugimi dokazili.
- **Za prodajo** ni potrebno dovoljenje za dopolnilno dejavnost prodaja

Prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij

Prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij

Vrste dejavnosti:

- **na kmetiji in prodaja od vrat do vrat** - prodaja končnemu potrošniku lastnih pridelkov in izdelkov ter pridelkov in izdelkov z drugih kmetij,
- **na lokalnem trgu** - prodaja končnemu potrošniku na tržnicah, prodaja na premičnih prodajnih objektih, prodaja od vrat do vrat in prodaja na sejmi in prireditvah ,
- **prodaja na drobno po pošti preko interneta** - naročnik posreduje svoje naročilo po pošti, preko interneta ali po telefonu, naročeno blago je kupcu fizično dostavljeno,
- **prodaja trgovcem na drobno, institucijam in gostinskim obratom** - v to skupino spada prodaja trgovcem na drobno, vrtcem, šolam in drugim javnim zavodom ter gostinskim obratom.

Prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij

- ◉ Delež prodanih lastnih kmetijskih pridelkov in izdelkov mora znašati **najmanj 30 % količine celotne prodaje** v okviru dopolnilne dejavnosti, prodaja **do 70 % količine pa je lahko z drugih kmetij** – upošteva se **letna raven**.
- ◉ Poreklo in količina **se dokazuje** s prejetimi računi in z evidencami ali z drugimi dokazili, ki vsebujejo podatke o količinah in poreklu surovin (hrani se jih 10 let in se jih oštevilči po časovnem zaporedju).
- ◉ Na **vidnem mestu mora biti jasno označeno**, kateri pridelki in izdelki so z **lastne kmetije** in kateri z **druge kmetije**.
- ◉ Če se prodajajo **istovrstni pridelki** s kmetije in z druge kmetije (zelenjava s kmetije in z druge kmetije), se prodajajo preko dopolnilne dejavnosti prodaja.

Vzreja in predelava vodnih organizmov

Vzreja in predelava vodnih organizmov

- Dejavnost **vzreja** vodnih organizmov do **največ 5.000 kg letno**
- Dejavnost **predelava** vodnih organizmov do **največ 10.000 kg letno**
- Kmetija mora imeti v uporabi **vodno zemljišče**, ki je **vpisano v centralni register objektov akvakulture in komercialnih ribnikov**
- Če ima nosilec **dovoljenje za vzrejo in predelavo** vodnih organizmov, potem **dovoljenje za dopolnilno dejavnost prodaja ne potrebuje**
- Na **vidnem mestu prodaje mora biti označeno**, da so izdelki s kmetije, ki ima vzrejo in predelavo vodnih organizmov

Turizem na kmetiji

Turizem na kmetiji

- Turizem na kmetiji, ki je gostinska dejavnost :
 - **turistična kmetija z nastanitvijo**
 - **izletniška kmetija**
 - **vinotoč in osmica.**
- Kmetija:
 - zagotovi **najmanj 50 % vrednosti lastnih surovin** (gorsko območje najmanj 40 %),
 - **do 25 % vrednosti lahko z dokupom osnovnih surovin**, pridelanih na **drugih kmetijah** z lokalnega trga (gorsko območje najmanj 35 %),
 - **do 25 % vrednosti se lahko dokupi v prosti prodaji** (na primer trgovina)
- Na vidnem mestu mora biti označen **izvor surovin** (lastna kmetija, druga kmetija)

- Količine, vrednost in poreklo surovin **se dokazujejo** s prejetimi računi in z evidencami ali z drugimi dokazili, ki vsebujejo podatke o količinah in poreklu surovin (hrani se jih 10 let in se jih oštevilči po časovnem zaporedju), ločeno za surovine s kmetije, drugih kmetij z lokalnega trga in za surovine iz proste prodaje

Če se ne nudi hrane (oddajanje apartmajev, spanje na seniku, prostoru za kampiranje in podobno), ni potreben vpis v register obratov. Pri vlogi se poda izjavo, da se ne izvaja živilske dejavnosti.

Če ima kmetija na primer vino, izračuna tržno ceno. Za enako vrednost se lahko izvede nakup z drugih kmetij ali iz trgovin.

Turistične kmetije z nastanitvijo

- Na turističnih kmetijah z nastanitvijo je lahko v sobah, apartmajih in na skupnih ležiščih **največ 30 ležišč**. Na kmetiji, ki ima urejen **prostor za kampiranje** ali gostom nudi **druge oblike** prenočevanja, je dovoljena nastanitev **za največ 30 oseb**
- Nastanitev** se lahko nudi v sobah, apartmajih, na skupnih ležiščih, prostoru za kampiranje, lahko pa tudi nudi druge oblike prenočevanja, na primer senik, čebelnjak in podobno.
- Nastanitvene zmogljivosti so lahko na naslovu kmetije**, ali v objektih, ki se prostorsko in vsebinsko navezujejo na osnovno in dopolnilno dejavnost na kmetiji v oddaljenosti do 3 km zračne črte od naslova kmetije, na lokaciji planine, če planina pripada kmetiji ali v pripadajočem objektu vinograda.

Izletniške kmetije

- Na izletniških kmetijah je lahko največ **60 sedežev pred objektom, 60 sedežev v objektu** in največ **60 gostov naenkrat**.
- Nudi se lahko sok, vino, jabolčnik in žgane pijače **s kmetije ali drugih kmetij**.
- Pri **pivu, ustekleničeni vodi, mineralni vodi, kakavu, čaju in kavi**, se **ne upoštevajo omejitve deleža** v prosti prodaji.
- Za izdelke, ki so predelani na kmetiji in se nudijo in prodajajo le gostom **ni treba** pridobiti **dovoljenja za dejavnosti predelave**.
- Izletniška kmetija lahko svojo dejavnost opravlja največ 3 km od naslova kmetije.

Vinotoč in osmica

- **V vinotočih** se lahko nudi le vino in druge pijače s kmetije **le iz lastne pridelave**, dokupi pa se lahko **ustekleničena naravna, mineralna voda ter kava**. Nudijo se **hladni prigrizki, kruh in pecivo te kmetije ali druge kmetije**. Lahko največ 60 sedežev pred objektom, 60 sedežev v objektu in največ **60 gostov** naenkrat
- **Na osmici** se lahko nudi **vino in sokovi le iz lastne pridelave**, dokupi pa se lahko **ustekleničena naravna, mineralna voda, jabolčni sok, žganje, likerji in kava**. Nudijo se lahko dnevno **tri krajevno značilne tople jedi**, hladni prigrizki, kruh in pecivo te kmetije ali druge kmetije.
- Dopolnilne dejavnosti vinotoč in osmica se opravljajo na **naslovu kmetije** ali v pripadajočem objektu vinograda.

Negostinska turistična dejavnost

- Dejavnosti: prevoz potnikov z vprežnimi vozili in traktorji, ježa živali, oddajanje površin za piknike, muzeji in tematske zbirke, tematski parki, apiturizem ter športni ribolov na vodnih površinah na kmetiji
- Pri negostinski dejavnosti se lahko pridobi **dovoljenje za opravljanje dejavnosti apiturizma** - čebelar mora zagotoviti lastni čebelnjak oziroma stojišče s čebeljimi panji.
- Muzeji, tematske zbirke in tematski parki morajo biti povezani z dejavnostjo kmetije.

Pri vlogi za dovoljenje se poda izjavo o številu živali za dejavnosti prevoza potnikov z vprežnimi vozili ter ježa živali.

Turistična kmetija lahko brezplačno gostom nudi športne rekvizite za športne aktivnosti v okolici kmetije.

Tradicionalna znanja na kmetiji, storitve oz. izdelki

Tradicionalna znanja na kmetiji, storitve oz. izdelki

- **Dejavnosti:** lončarstvo, pletarstvo, ročno pletenje, domače mizarstvo, sodarstvo, izdelava klekljanih čipk, peka kruha in potic na tradicionalen način, peka peciva na tradicionalen način, ...
- Primer zahtev pri nekaterih dejavnostih
 - Peka kruha in potic na tradicionalni način v **lastni krušni peči in kurjenje z drvni**, nakup moke iz **mlinov lokalnih trgov** – količina **pečenega kruha do 13.500 kg letno**
 - Za peko peciva in slaščic na tradicionalni način, proizvodnja testenin: nakup moke iz **mlinov iz lokalnih trgov** – količina **pekovskega peciva do 2.500 kg letno**
 - Predelava zelišč in dišavnic na tradicionalni način (omejitev so sestavine).

Predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov

Predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov

- Zbiranje in kompostiranje odpadnih organskih snovi
- Proizvodnja in prodaja energije iz:
 - **lesne biomase** - moč naprave do 500 kW toplotne moči oz. 250 kW električne moči; 20% lastnih gozdnih lesnih sortimentov.
 - **gnoja** in gnojnice ter rastlinskega substrata - do 250 KW električne moči, nad 50 GVŽ,
 - **sončnega vira** - skupna nazivna moč proizvodnih naprav do 100 kW, opravlja se na naslovu kmetije, na objektih, ki pripadajo kmetiji, se ne opravlja na kmetijskih površinah
 - **vodnega vira** - skupna nazivna moč hidroelektrarn do 100 kW, do 5 km od naslova kmetije
 - **vetrnega vira** - skupna nazivna moč vetrnih elektrarn do 100 kW, do 5 km od naslova kmetije.

Storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo

Storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo

Dejavnosti izvajanje storitev z mehanizacijo, storitev povezanih z gozdarstvom, točenjem medu, zakolom živali, predelavo mesa, predelavo mleka, stiskanjem kmetijskih pridelkov za olje, proizvodnjo sadnih in zelenjavnih sokov, mletja žit, predelave in konzerviranja sadja in zelenjave, pakiranje pridelkov in izdelkov,

Možno je opravljanje posebnih ročnih kmetijskih del ter nadomeščanje na kmetijah zagotavlja pomoč oz. zamenjavo za kmete na drugih kmetijah zaradi razlogov, kakor so bolezen ali odsotnost.

Storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo

- Najvišji dovoljeni **obseg del je do 1.000 ur letno** na polnoletnega člana kmetije, ki je vsaj pol leta član te kmetije.
- Obseg opravljenih storitev se izkazuje z izdanimi računi, na katerih je navedeno število opravljenih ur.

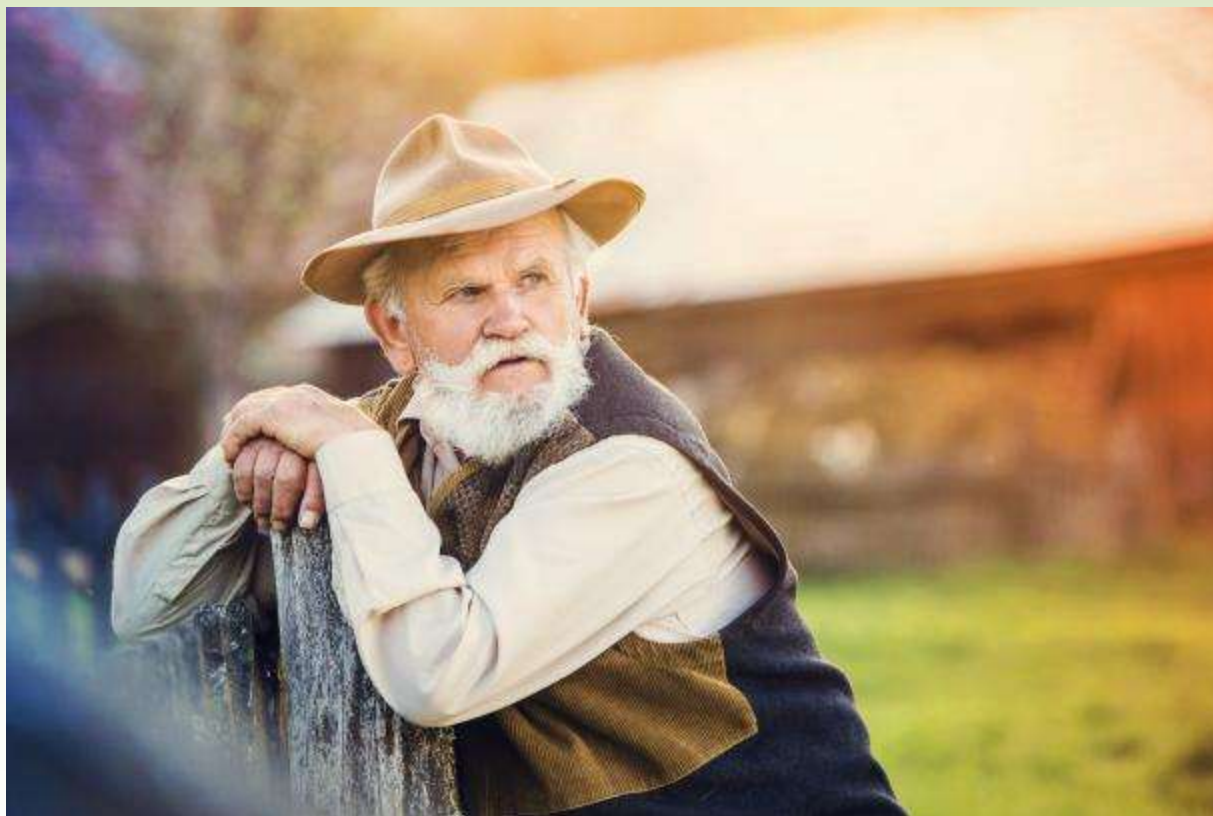
Svetovanje in usposabljanje

Svetovanje in usposabljanje

- **Dejavnosti:** svetovanje o kmetovanju, organiziranje delavnic ali tečajev, usposabljanje na kmetiji, prikaz del, svetovanje in prikazi iz kmečkih gospodinjskih opravil.
- Organiziranje delavnic in tečajev ter usposabljanje na kmetiji je **povezano z vsebinami v zvezi s kmetijstvom , gozdarstvom in dopolnilno dejavnostjo .**
- Na usposabljanju je lahko **hkrati največ 60 oseb.**
- Za svetovanje in usposabljanje o kmetijstvu je potrebna najmanj srednja strokovna izobrazba ali nacionalna poklicna kvalifikacija ustrezne smeri.

Socialno-varstvene storitve - novost

Socialno-varstvene storitve - novost

- **Izvajajo** se na naslovu kmetije.
- Vključuje opravljanje posameznega dela socialno-varstvene storitve institucionalnega varstva, ki obsega: **celodnevno in dnevno varstvo odraslih in starejših** (bivanje, prehrana in del socialne oskrbe)
- Zdravstvena oskrba pa se bo izvajala v okviru javne mreže. Starejši s podeželja, kjer je slabša pokritost javne mreže in so bolj navezani na domači kraj, se bodo lahko odločili za nastanitev na bližnji kmetiji namesto v domu za ostarele.

NE POZABITE NA DRUGE ZAHTEVE IN POSTOPKE

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

Finančna uprava Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

UPRAVA RS ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

- **AJPES**
- **DOHODNINA**
 - Dejanski odhodki
 - Normirani odhodki - 80%

(v 8 dneh po odobritvi dejavnosti se sporoči FURS kako)
- **Davčna blagajna** (vezana knjiga računov) – v primeru poslovanja z gotovino.
- Izjema **majhne količine prve predelave** (Žganjekuha ne spada med majhne količine prve predelave). Do 3500 €. Ni davčno potrjenih računov – evidenca. Prijava do 31.3..
- **DDV** – obvezen nad 50.000 € prometa.

- **ZZZS**

Prispevek za zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen = cca 32 €/mesec .

Razen v primeru zavarovanja iz naslova kmetijstva za nosilca DD.

- TROŠARINA
 - 13,20 € za 100 vol % alkohola za 1 liter etilnega alkohola (nad 22%)
 - 1,32 € za 1 liter vmesne pijače (od 1,2% do 22%)
 - Mali proizvajalci žganja do 150 l 100 vol % alkohola - 50 % trošarine
 - Obračunsko obdobje med 1.5. preteklo leto in 30.4. tekoče leto
 - Za vmesne pijače iz lastno proizvedenega žganja ni trošarine
 - Evidence
 - Mešanje pijač v gostinski dejavnosti do 120 l s porabo žganja z že plačano trošarino.

- Kategorizacija nastanitvenih turističnih kmetij

REGISTRACIJA ŽIVILSKEGA OBRATA

Vloga na

URSVHVVR, OU Nova Gorica
Tolminskih puntarjev 4
5000 Nova Gorica

URSVHVVR, OU Koper
Trg brolo 4
6000 Koper

- HACCP
- Označevanje živil (alergeni, podatki, hranilna vrednost)
- Pravilniki o kakovosti in skladnosti

Majhne količine živil živalskega izvora prodaja končnemu potrošniku

- Mleko- – 10.000 l ali največ 30 l/dan
- Jajca – 350 nesnic
- Čebelji pridelki
- Akvakultura – 3000 kg
- Zakol perutnina in kunci 5500, oz. 800 puranov. (do 25 % podaja drugim obratom)

Registrirani in odobreni obrati za predelavo živil živalskega izvora

- Registrirani obrati – neposredna prodaja na mestu proizvodnje končnemu potrošniku (do 25 % lahko drugim obratom)
- Odobreni obrati – pregled pred obobritvijo.

V Sloveniji se je konec leta 2016 ne 3954 kmetijah opravljalo 14671 dopolnilnih dejavnosti.

skupine dopolnilnih dejavnosti	število dopolnilnih dejavnosti
predelava primarnih kmetijskih pridelkov	2.943
predelava gozdnih lesnih sortimentov	1.054
prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij	825
vzreja in predelava vodnih organizmov	29
turizem na kmetiji, ki je gostinska dejavnost	877
turizem na kmetiji, ki ni gostinska dejavnost	445
dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oziroma izdelki	1.651
predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnov. virov	531
storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela	5.455
svetovanje in usposabljanje v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo	1.077
socialno-varstvene storitve	4

Hvala za pozornost!